ÖVEGES JÓZSEF Fizikaverseny 2014. április 12. II. forduló

Öveges József (1895-1979) a jeles kísérletező fizikatanár, természettudományos kultúránk igaz ápolója.

VIII. osztály

1. feladat

Egy dinamóméter skála-beosztását véletlenül fordítva rajzolták be. Így a dinamométer akkor mutat 0,5 N-t, amikor a rugójára nem hat semmi erő. Használható-e valamilyen módon ez a dinamóméter? Mekkora erő hatására mutat a dinamóméter 0,2 N-t? Készíts rajzot a hibás skálabeosztással (H) és írd mellé a skálabeosztásnak megfelelő valódi, reális, (R) értékeket, miközben a dinamóméter mutatója a létező hibás skálabeosztás előtt mozdul el! 1 p

0,5 N (H)	0,0 N (R)
0,4 N	
0,3 N	
0,2 N	
0,1 N	
0,0 N	

2. feladat

Mekkora erő szükséges ahhoz, hogy egy 10 *cm* oldalélű fa kockát teljesen a víz szintje alá süllyesszünk? A fa sűrűsége 0,5 *g/cm*³ a vízé 1 *g/cm*³.

3. feladat

Meg lehetne határozni egy adott téglatest alakú fa darab anyagának sűrűségét, ha rendelkezésedre áll egy edény, benne víz (sűrűsége 1 *g/cm³*) és egy beosztással ellátott vonalzó? Válaszodat igazold is!

4. feladat

Üresen egy edény 250 g, vízzel teli pedig 300 g. Ha a vízzel telt edénybe beteszünk egy 4 g-os testet, az edényből víz folyik ki. Az edényt ismét mérlegre téve, most a mérlegről 302 g-ot olvashatunk le. Határozd meg, mennyi a vízbe süllyesztett test sűrűsége!

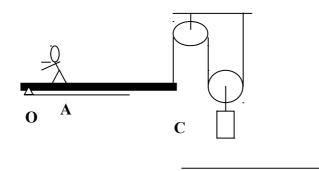
A vizet kitöltve, a poharat egy ismeretlen folyadékkal töltjük meg.

Mérlegre téve, az most 450 g-ot mutat. Határozd meg mennyi a folyadék sűrűsége!

5 p

5. feladat

Az 50 kg-os Gyuri egy l=2 m-es, 40 kg-os gerendán az O ponttól milyen távolságra kell legyen ahhoz, hogy a rendszer egyensúlyban maradjon? A csigát egy 120 kg-os teher húzza. 5 p

6. feladat

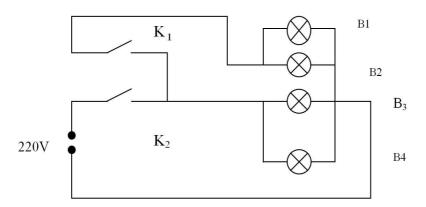
Az A és B pont egymástól 50 m távolságra található. Ezekből a pontokból egy időben, egyenes vonalban ugyanarra, ugyanabba az irányba elindul két motoros $v_1 = 12 \ m/s$, valamint $v_2 = 7 \ m/s$ állandó sebességgel. Határozd meg:

- a) mekkora sebességgel közeledik az A-ból elindult motoros a B-ből induló társa felé!
- b) a találkozás pillanatát!
- c) mekkora távolságot tesz meg mindenik a találkozásig!
- d) milyen időpontban lesz 25 m a köztük levő távolság!

A megoldást, válaszokat a **b, c, d** pontokra tedd láthatóvá grafikon segítségével is, ehhez készíts értéktáblázatot.

7. feladat

Hogyan működhet az alábbi áramkör úgy, hogy kapcsolással egyetlen izzó, kettő, három vagy négy égő világítson? 2 p

8. feladat

Adott az áramkörben: $R_1 = 2 \Omega$, $R_2 = 4 \Omega$, $R_3 = 5 \Omega$, $R_A = 1 \Omega$. Ha a K kapcsoló nyitva az ampermérő 1 A-t mutat, ha a K kapcsoló zárva az ampermérő 1,24 A-t mutat.

Az R_4 vezető átmérője 2 mm és az R_4 anyagából készült, 1 m hosszú, 1 mm^2 keresztmetszetű huzal ellenállása $0,42~\Omega$. Határozd meg:

- a) az R₄ vezető hosszát, ha K nyitva és 10 perc alatt az áram áthaladásakor a vezetőben 1,35 Wh energia szabadul fel,
- b) a generátor E elektromotoros feszültségét és belső ellenállását,
- c) a külső áramkör eredő ellenállását a K kapcsoló két lehetséges állásakor.

10 p

